

Incluziunea socială a romilor, o preocupare permanentă a Bisericii Ortodoxe Române

Biserica Ortodoxă Română manifestă o grijă deosebită față de comunitatea romă din țara noastră, atât sub aspect social, cât și din punct de vedere pastoral și are ca preocupare permanentă incluziunea socială și eliminarea discriminării.

Potrivit ultimului recensământ efectuat în anul 2012, în România locuiesc peste 600.000 de romi, aproximativ 3,3% din populația țării noastre. Biserica nu i-a uitat și desfășoară activități continue pentru sprijinirea lor, atât din punct de vedere social, cât și pastoral misionar.

Misiunea în trecut

Arhimandritul Ioasafat Snagoveanu, profesorul de teologie dr. Barbu Constantinescu (1839-1891), preotul Gala Galaction (†1961) sunt câteva dintre personalitățile ecleziale care s-au implicat, de-a lungul vremii, în proiectele bisericești dedicate comunității rome.

Dintre aceștia, un rol exponențial l-a avut arhimandritul Calinic I. Popp Șerboianu (†1941), de la Mănăstirea Cernica.

Acesta din urmă, de etnie romă, sprijinit fiind de Biserică, el a scris mai multe cărți despre minoritatea romă din România și a înființat, în martie 1933, Asociația

Generală a Țiganilor din România (mai multe info aici).

Ce face Biserica în prezent pentru romi?

Revenind în zilele noastre, Biserica nu a încetat să poarte de grijă comunității rome din țara noastră, ci a întreprins activități concrete în acest sens.

Cerințele misiunii în rândul etnicilor rome privesc intensificarea activităților catehetice, susținerea procesului educativ și absolvirea ciclurilor superioare de învățământ, dezvoltarea sistemului de asistență socială și sprijin în integrarea lor pe piața muncii.

Instituții dedicate misiunii în rândul comunităților rome

Începând cu anul 2015 în Arhiepiscopia Râmnicului a fost înființat un Birou Eparhial de catehizare a romilor.

Principalele activități ale Biroului constau în derularea de programe misionare, culturale și sociale în comunitățile de romi din județul Vâlcea.

„Înființarea acestuia a fost determinată, pe de o parte, de nevoia de a învinge anumite prejudecăți și stereotipuri negative, iar pe de altă parte, de o serie de factori sociali rezultați din dificultățile acestei etnii în formarea profesională”, a declarat pentru Agenția de știri Basilica, pr. Constantin Olariu de la Arhiepiscopia Râmnicului.

De asemenea, în cadrul Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului există o asociație dedicată romilor, și anume: Asociația Ortodoxă Social-Misionar-Culturală pentru Rromi „Sfântul Moise Arapul”.

Asociația a fost înființată în anul 2013 și desfășoară proiecte pentru sprijinul comunităților de romi de pe tot cuprinsul eparhiei, în special în vederea incluziunii sociale.

Din anul 2011, Arhiepiscopia Iașilor a înființat Departamentul Minorități al Sectorului de Misiune, pornind de la necesitatea dezvoltării, aprofundării unui domeniu de misiune și pastorație sensibil cum este cel al pastorației romilor, a declarat pentru agenția de știri Pr. Alexandru Baci, coordonatorul departamentului.

„Obiectivele Departamentului Minorități fac parte din sfera pastorației, a misiunii Bisericii, dar și a socialului și sunt strâns legate de necesitățile vieții credincioșilor romi, a preoților din parohiile cu romi de pe cuprinsul Arhiepiscopiei. Astfel, s-au derulat proiecte de sensibilizare, informare și consiliere a preoților, a enoriașilor romi, precum și a întregii comunități“, a declarat pr. Alexandru Baci.

Proiecte Sociale

Printre beneficiarii celor peste 800 de instituții sociale care funcționează în cadrul Bisericii Ortodoxe Române se numără și multe persoane din comunitatea romă.

De asemenea, la nivel de eparhii sunt organizate diferite activități dedicate exclusiv comunităților de romi: pelerinaje gratuite, acțiuni filantropice, precum și diferite campanii medicale.

Dintre programele sociale demarate menționăm:

„Sastipen le rromenqe-Sănătatea rromilor”: 450 de persoane au fost consiliate în vederea dobândirii de comportamente sanogene și adoptării unui stil de viață sănătos – Arhiepiscopia Râmnicului.

„Mirro ghiozdano – Ghiozdanul meu”: elevii romi au primit ghiozdane și rechizite școlare – Arhiepiscopia Râmnicului și Arhiepiscopia Argeșului și Muscelului;

„Podema tatipe – Ghetuțe călduțe”: au fost dăruite câteva sute de perechi de ghete pentru copiii romi – Arhiepiscopia Râmnicului.

„Căldura căminului”: au fost construite două locuințe pentru două familii de romi din Arhiepiscopia Argeșului, o casă în localitatea Tufanu cu Icoană, iar alta la Pigveni.

„Camionul de Crăciun pentru copiii de etnie rromă de la Pata Rât”, campanie începută în anul 2011 prin directă implicare a Mitropolitului Andrei, în colaborare cu Asociația Tășuleasa Social din județul Bistrița-Năsăud și organizația germană „Die Johanniter”.

Anul trecut, în apropierea Anului Nou, celor aproximativ 900 de copii din cele patru comunități de romi din Pata Rât le-au fost dăruite peste 900 de pachete constând în obiecte de igiena, dulciuri, alimente, îmbrăcăminte și rechizite.

Tipărituri

Biserica are în vedere și facilitarea accesului persoanelor de etnie romă la cultul divin public prin publicarea unor cărți de cult traduse în limba romani.

Astfel, în Arhiepiscopia Bucureștilor a fost tipărită, în anul 2006, prima Carte de Rugăciuni în limba romani, iar un an mai târziu a fost imprimat un CD cu Liturgia Sfântului Ioan Gură de Aur tot în limba romani.

În prezent se află în lucru traducerea în aceeași limbă a slujbelor: Botezului, Cununii și Învmormântării, prin grija Înaltpreasfințitului Părinte Varsanufie, Arhiepiscopul Râmnicului.

Asistență și servicii religioase

În data de 23 decembrie 2008, la Mănăstirea Radu Vodă din București, Înaltpreasfințitul Părinte Varsanufie, pe atunci Episcop vicar al Arhiepiscopiei Bucureștilor, a oficiat pentru prima dată Sfânta Liturghie în limba etniei rome.

De asemenea, în anul 2017, cu ocazia Zilei Internaționale a Romilor, Mitropolitul Andrei al Clujului a oficiat Sfânta Liturghie a Darurilor înainte sfințite în limba română și romani.

Slujba a fost săvârșită la Parohia Turda-Fabrici în data de 7 aprilie.

Clerici pentru romi

Biserica a încurajat hirotonia de teologi romi pentru comunitățile de etnie romă, astfel că în prezent există slujitori pentru comunitățile din București, Râmnicul Vâlcea, Slobozia, Argeș, Bacău.

Un exemplu în acest sens este părintele Stoica Radu de la Parohia argeșeană Momaia, care păstorește comunitatea locală de romi și oferă o masă caldă, în fiecare zi, copiilor care frecventează grădinița din cadrul așezământului parohial.

De asemenea, există și o mulțime de preoți romi care păstoresc parohii ortodoxe românești, precum și clerici romi slujitori în mănăstiri românești.

Activități culturale

Biserica desfășoară și numeroase activități de sensibilizare, informare și consiliere pentru incluziunea romilor și evitarea discriminării.

Colocviile și conferințele sunt frecvente pe această temă.

„În acest sens, în luna decembrie a anului trecut a avut loc la Iași, în Sala Sinaxar a Mitropoliei, o conferință susținută de domnul Lăcătuș Crăciun Ioan, președintele Asociației „Sfântul Moise Arapul”, cu tema „Hristos în viața comunităților de romi de pe cuprinsul țării noastre”, a declarat părintele Alexandru Baci.

De asemenea, în vara anului trecut preoții din parohiile formate din comunitățile de romi s-au bucurat de un colocviu ce a avut ca temă pastorația romilor, a spus părintele Baci.

Tot cu sprijinul Departamentului pentru minorități au fost înființate mai multe biblioteci parohiale pentru comunitățile de romi.

„Spre exemplu, în parohia Pietriș a fost amenajată o bibliotecă mobilă, cu cărți pentru copii”, a precizat pr. Alexandru Baci.

Lăcașuri de cult pentru comunitățile de romi

Construirea de biserici pentru comunitățile de romi din mediul urban și rural este o activitate curentă în Biserica Ortodoxă Română.

În Arhiepiscopia Argeșului există 12 astfel de lăcașuri de cult sau paraclise care deservește aceste comunități de romi, clericii desfășurând diferite activități sociale în strânsă legătură cu proiecte educaționale pentru prevenirea abandonului școlar, ne-a transmis pr. Andrei Diaconescu de la Sectorul Social al Arhiepiscopiei Argeșului.

O parohie misionară există în comunitatea de romi de la Pata Rât, păstorită de preotul Gelu Săvărășan, dar și parohie misionară care funcționează începând cu luna ianuarie 2019 în vechea biserică a parohiei Turda Fabrici.

Pe lângă cele menționate până acum, Biserica este alături de comunitățile de romi prin:

oferirea de sprijin pentru familiile de romi afectate de inundații;

includerea în programul Alege Școala tinerilor romi cu situație materială precară și rezultate bune la învățătură;

includerea romilor în programele de reintegrare socială derulate de eparhii, de calificare sau reconversie profesională;

angajarea tinerilor romi în structurile de economie socială înființate de unele eparhii

oferirea de asistență și servicii religioase gratuite pentru botezul pruncilor familiilor rome sărace.

Publicat de Gheorghe Anghel

Foto credit: Arhiepiscopia Râmnicului
basilica.ro